PENSEO

N-ro 297

jul. / 2016

Monata Beletra Revueto en Esperanto

Honorita de Premio Grabowski, 1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 27-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Anteo (Ĉinujo)

soleco ekster telefono

soleco vagas nuda tra tumulta urbo.
la ruĝa lampo stare nur oscedas blinda.
geviroj spektas birdojn en la mano paŝe,
sed la vaganton taksas vakse nevidinda.

2013.04.14

spite al jaroj

suĉante mamojn, esploristoj pretendadas ke
nun ili vidis
naskiĝon de la kosmo antaŭ miliardoj,
pereon de la viroj post kvin milionoj...
sed ne atentas ke mortantas inoj en la militaj
hazardoj.

2013.04. 9

homoj kaj landoj

homoj truigas siajn pantalonojn
por ĉaso al la okulfrapa modo.
landoj konfuzas aliregionojn
por sin riĉigi spite al klopodo.

2013.04.22

Rustam Karapetjan (Rusio)

Ne forgesu

Dum obskura nokto,
Kiam vi malfermos okulojn,
Kaj steloj iĝos longaj,
Mi venos por rakonti
Kiel mi sopiras pri vi.
Kaj vi aŭskultos min.
Kaj nokto iĝos pli obskura,
Kaj steloj — pli longaj.
Tiel estos
Ĝis kiam min, noktojn kaj stelojn
Forlekos malsata l' Suno.
Interalie,
Ne forgesu nutri miajn fiŝojn.

Maria Nazaré Laroca (Brazilo)

Dankemo

Mi ŝatas marŝi sur placo,
por rikolti poemojn kaŝitajn
inter koloroj kaj arbetoj.

Kaj jen la delikata flugo
de knabina papilio
la kordojn de l' mondo plukas
kaj bluan kanzonon komponas,
parfumante ĉi tiun aŭtunon,
kiu fariĝas dolĉa vintro.

Juiz de Fora, 13/06/2016

Nekonata motivo

Ĉiuj ni estas
neperfektaj versoj
de l' senfina poemo
perfekta de l' Kreinto.

Estas la menso spegulo
reflektanta la mondon:
nur Dio kreas, do,
kaj homo faras kopiojn,
eĉ kiam li sonĝas.

Kaj simfonio
de ribelaj voĉoj
min persekutas
kaj instigas tiam,
kiam mi serĉas la lumon.

Kaj jen mi aŭskultas
la bruegon de l' ideo
en tiu flugo epistemologia:

Mi nur ekzistas
ĉar Dio estas...
Sed kial do, Sinjoro,
Vi min kreis unu tagon,
en la polvo de jarmiloj?

Juiz de Fora, 18/06/2016

Mori (Usono)

AFORISMe(15)

Vivo de l' homo
sur la tero
estas trakuranta
zefiro!

***

Serpento ja estas
nobla animalo,
kompare kun la homo
sen moralo.

***

Ne zorgu
pri fanfaronoj
de l' orgojla ulo,
Ĉu granda , ĉu malgranda
NULO ĉiam estas NULO.

***

Liberanima birdo
en la kaĝo
aŭ forfuĝas,
aŭ mortas
kun kuraĝo!

***

Jen la ora regulo:
kion ajn vi volas por vi,
Volu por alia ulo.

***

Ĵaluzul'
pro manko de
sekura sento
inter homoj kondutas
kiel serpento.

***

Por via ĉiutaga
pano,
nur kalkulu je
via propra mano.

***

Homo
kun gaja mieno
kaj memfida sinteno
estas magneta persono.

***

Homo
saĝa kaj prudenta
laŭeble estas
silenta!

***

Jen lecion'
lernita de pasero,
liber' pli valoras ol
panero.

***

Malsata bird ' preferas
flugi en aero
ol vivi en ora kaĝ'
kun akvo kaj panero.

***

Homo
kiu ne estas
unu el la ŝaf-publiko,
estas konsiderata
perfida malamiko.

***

Etulo
sur la plej alta trono
ankoraŭ estas
malgranda persono.

***

Kiu batalas malamon
per malamo,
nur aldonas
al malama flamo.

Cezar (Germanujo)

La hororo de tago sen okazaĵo

Je tiu loko je la 15-a de majo
en la jaro 1785 okazis tute nenio.

Do eĉ ne iuj dormemaj vulpoj
diris bonan nokton reciproke.
Neniu prironĝita homosto
montriĝis sur plado de la restoracio
„Hamann kaj filoj."

Neniu urso volis ŝteli mielon
en la magazeno „Domo de mil aĵoj".
Neniu transveturigita erinaco
postrestis sur la foirplaco
por peti pri lasta pelvo kun lakto.

El neniu kulo fariĝis elefanto
kaj la urbestro eĉ ne promesis
la bluan de la ĉielo al siaj balotontoj.

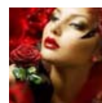
Neniu mortis kaj neniu naskiĝis
aŭ aŭdis la lastan pafon,
estis tago, en kiu la historio kaj
la bulvardaj gazetoj tute malĉeestis.

La Tago sen okazaĵo eĉ ne disponigis
iujn vagabondojn aŭ judojn,
kiuj oni povus piki sur rostkradojn
pro tro da enuo.

Se almenaŭ onjeto Fibuŝ estus falinta
sur elmetita banano de iuj malicaj buboj.
Sed ve, eĉ tio ne okazis!

Tiaj tagoj estas nur malfacile elteneblaj,
ĉar la nenio la karajn homojn eĉ pli timigas
ol la hororo de vakuo.

Elsa Sylivie Marinelli (Usono)

Sub sama pluvombrelo

Eĉ kiam grondas la ĉielo
Inundas per pluva akvo,
Sur la tero, sur haveno
Amo gajnas sian lokon.
En duopa amanta koro
Tute serenas senlace,
La ŝtormegon ignorante ,
En grizkolora horizonto.

Du koroj sinprotektas
Sub unu pluvombrelo,
Trankvile atendante
La Sunon alvenante.

Kun la Suno triumfante
Grand'Amo sin glorigas

Pluvombrelo sin ŝanĝigas
Kun koloro per Sunombrelo.

30/05/2016

Takashi Ito (Jananujo)

la ruĝa luno ...

semado kaj jam
la tago de ĝermado ...
tero ekridas

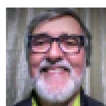
printempaj katoj
ĉasante kaj fuĝante
sunplena vojo

bela florbedo ...
ĉu florigiva avĉjo?
eble dank' al li

la avĉjo, kiu povas igi mortan arbon flori,
aperas en la japana malnova fabelo.

la ruĝa luno ...
grade malaperante
nebula sonĝo

Ŭel Roŝa (Brazilo)

Blu'

Spur' de pasinta avio.
Kia silento !
Muta jenas mia mio.
Plaĉa momento !
Ĉiela blu' :
admiro.

Malplen' de bru':
suspiro ...

Giovanni Campus (1930—)*

AL MIA PATRINO

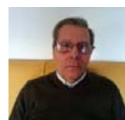
Mi estos fremda ĉie ajn,
sola mi estos ĉie, panjo mia
kiu lasis min foriri
de l' hejmo iun vesperon
septembran malproksiman.

Enkore al mi kantadis
deziroj je liberaj bataladoj,
em' al dolĉaj suriroj
al ne facilaj pintoj.
Vi min memoras: streba
al pezlabor', neniam ĉemarĝene
de l' interpuŝo por l' ekzist', konanta
sur mia vizaĝ' la vipon
de la ŝtormoj, vivanta en la risko.
Al vi diradis mi: trans l' horizonto
aliaj vojoj, mi devas foriri,
resti tutsola, senti
min vid' al vide kun la viv'.
Ne povis vi min sekvi
tiel malproksimen: sed posedis vi
iun saĝecon pacan,
intiman, pli proksiman.
Vi konis la prizorgajn maldormadojn
ĉe mia beb-lulil', kaj la fieron
min esti kreskiginta.
Tagiĝe vi leviĝis
kaj metis en la panon, por fermento,
la amon de viaj manoj.

Fremdul' mi estos ĉie ajn,
sola mi estos ĉie, panjo mia
kiu lasis min foriri
de vi, iun vesperon
septembran malproksiman.

* *itala poeto*

Esperantis

Andrés Turrisi (Italujo)

Xin Qiji (1140-1207)

SIDANTE EN LA HALO DE PENDANTAJ NUBOJ

— laŭ melodio Hexinlang (Gratulo al Novedzo)
Ho ve, tre kaduka nun mi jam estas.
Bedaŭre: Kiom el amikoj ankoraŭ restas?
Blankaj haroj en tridek mil futoj vane pendas.
Ĉio en la mondo nur ridinda sin prezentas.
Tiel demandis mi sen heziti:
Kio povas vin ĝoja inciti?
Mi vidas verdan monton plaĉa ame.
do la monto min vidas ankaŭ same.
Similas ne nur sentoj iomete,
sed ankaŭ la konturoj siluete.

Ĉe orienta fenestro mi sidas
lasi ke libera penso min gvidas.
Kiam Tao Yuanming versis la poemon
<Nub' Pendanta>, ĉu li pensas problemon?
Ĉu la famĉasantoj el Suda Lando
komprenas la ĝuon de drinko-frando?
Mi turnas min kaj krias kun bontrovo.
Nuboj leviĝas kaj hurlas ventblovo.
Mi ne bedaŭras ke mi antikvulojn ne vidis,
sed jes ke ili ne vidis kiel mi senbridis.
Kiuj komprenas min en bonaj konoj?
Ne pli multe ol du aŭ tri personoj.

(Trad. Guozhu 2016-06-06)

Tao Yuanming (365-427)

Pendantaj Nuboj

(kun prefaco)

La poemo <Pendantaj Nuboj> estas versita dum mi sopiras intimajn amikojn. Kiam la novfarita vino jam estas konservita en vazo kaj la arboj en ĝardeno ekhavas burĝonojn, mi forte sopiras amikojn sed vane atendas sen revido.

1

Jen nuboj pendas dense en ĉielo.
Pluvetoj kiel silkfadenoj falas.
Ĉio verŝajne dronas en malhelo.
Iri malfacilas, ĉar akvo baras.
Ĉe orienta fenestro mi sidas,
solece antaŭ la printempa vino.
Neniun bonan amikon mi vidas.
Nur suspiras mi kun sopir' sen fino.

2

En ĉielo la nuboj dense pendas.
Kiel silkfadenoj falas pluvetoj.
Sur vojo akvo diluve torentas.
Malhelo ŝajnas ĉie en impetoj.
Pretas nektara vino, nova vino.
Mi drinkas ĉe fenestro orienta.
Sopiras mi pri amikoj sen fino,
sed ili al mi ne venas frekventa.

3

Arboj en mia orienta korto
kreskas vigle kun branĉaro prospera.
Floroj disfloras pompe en akordo,
ĝojigas min per aromo tenera.
Estas tre famkonata onidiro:
Suno kaj luno alternas rapide.
Sidi kun vi estas mia deziro
por intime babili vid-al-vide.

4

Libera birdo flugas facil-poze.
Nun ĝi eksidas sur arbo trankvile,
refaldis siajn flugilojn ripoze,
kaj ĝi kantas per dolĉa voĉo trile.
Ĉu mankas al mi amiko alia?
Fakte mi sopiras vin pli multfoje.
Sed vi ne venas. Ho, melankolia
mi sentas grandan bedaŭron malĝoje.

Elĉinigis

Guozhu (Ĉinujo)

2016-06-07

Zhuangzi (369-286 a.K)

Zhuangzi

ĈAPITRO SESA

La plej respektinda instruisto

§06-04

Tri homoj — Zisang Hu, Meng Zifan kaj Ziqin Zhang — havis inter si interparoladon. Unu el ili diris:

“Kiu ajn povas amikiĝi kun aliaj sen montri amikecon, kiu ajn povas helpi aliajn sen doni helpon, — tiu homo estos nia amiko.”

La tri homoj sin rigardis reciproke kaj ekridetis. Ili senvorte akordiĝis kaj fariĝis amikoj.

Baldaŭ poste Zisang Hu mortis. Antaŭ ol li estis enterigita, Konfuceo aŭdis pri lia morto kaj sendis sian disĉiplon Zigong por helpi ĉe la enterigo. Kiam Zigong alvenis, li trovis, ke unu el la amikoj de la mortinto komponas melodion kaj la alia ludas liuton. Poste ili unisone kantis:

“Ho, nia kara Zisang!
Ho, nia kara Zisang!
Vi jam retrovis vian veran memon,
Dum ni restas ankoraŭ kiel homoj.”

Zigong rapidis al ili kaj demandis: “Mi arogas al mi demandi: ĉu decas kanti antaŭ kadavro?”

La du homoj rigardis unu la alian kaj ekridetis, dirante:

“Kiel vi povas kompreni la profundan sencon de la vorto ‘deco’?”

Kiam Zigong revenis, li rakontis al Konfuceo tion, kio okazis, kaj diris:

“Kiaj homoj ili estas? Ili malbone kondutis kaj tute ne zorgis pri sia sinteno. Ili kantis antaŭ la kadavro, sen ŝanĝi sian mienon. Mi apenaŭ povas priskribi ilin. Kiaj homoj do ili estas?”

“Ili ne enfermas sin en la homa mondo,” respondis Konfuceo, “dum mi estas enfermita en ĝi. Ŝajnas, ke mi kaj ili vivas en du neakordigeblaj mondoj. Estas mia eraro, ke mi sendis vin al la funebraĵoj. Kune kun la Kreinto ili nun vagadas, unuiĝante kun la principo de la kosma energio. Ili rigardas la vivon kiel verukon kaj la morton kiel krevintan karbunklon. Kiel do tiaj homoj povus doni atenton al la distingo inter la vivo kaj la morto? Ili konsideras la homan korpon kiel ion konsistantan el diversaj elementoj. Ili forgesas siajn hepaton kaj galon, kaj neglektas siajn orelojn kaj okulojn. Ili rigardas la vivon kaj la morton kiel ripetiĝantan ciklon, havantan nek komencon, nek finon. Senzorgaj, ili vagadas ekster la polvo de la mortema mondo; malhastemaj, ili pasumas en la regno de senagado. Kiel do li povus submeti sin al la ritoj nur por kontentigi la orelojn kaj la okulojn de la homoj?

“Sed se tiel estas,” demandis Zigong, “al kiu mondo do vi preferas alkroĉiĝi, Majstro?”

“Mi estas unu el la kondamnitoj de la Ĉielo,” respondis Konfuceo, “ĉiaokaze mi tamen penas kune kun vi atingi la plej altan Taŭon.”

“Ĉu mi povus permesi al mi peti pluan klarigon?” demandis Zigong.

“Kiel la fiŝo vivas plezure en la akvo,” respondis Konfuceo, “tiel la homo vivas sian plenan vivon en la Taŭo. Por vivi plezure, sufiĉas al la fiŝo naĝi en la akvo kaj havi sian nutraĵon; por atingi la Taŭon, sufiĉas al la homo vivi en senagado kaj konservi sian trankvilon. Tial oni diras: “kiel la fiŝo forgesas ĉion en la rivero aŭ en la lago, same la homo

forgesas ĉion en la Taŭo.”

“Ĉu mi povus demandi pri la homoj eksterordinaraj?” demandis Zigong.

“Ili estas tiaj homoj, kiuj konformigas sin ne al la homa mondo, sed al la naturo,” respondis Konfuceo. “Tial, la malsuperaj homoj en la naturo estas la superaj homoj en la homa mondo; la superaj homoj en la naturo estas la malsuperaj homoj en la homa mondo.”

Elĉinigis

Wang Chongfang

(Ĉinujo)

Ĉineske

Vejdo (Ĉinujo)

Saĝa ŝafido

(fablo)

—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Iutage
ŝafid’ sencele
vagadas en arbaro.
Lupo eliras ŝtele
ĝin kaptas pele.

La ŝafid’
kvankam timtrema
tamen saĝa ja estas.
Ĝi montras sin pensema
en kriz’ dilema.

Ĝi diras:
“Volu, onklo Lup’,
antaŭ ol min formanĝi,
amuzi min jen per flut’,
la ĝojiga tub’.”

“Kial do?
Kial devas mi
ludi fluton ĉihore?”
“Laŭ via fluta ari’,
antaŭ l’ agoni’

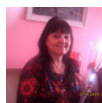
de morto,
mi dancos ĝue
je kora kontentiĝo.
Poste mi jen senbrue
ne petos plue.”

“Vi volas
eskapi ruze
per tia artifiko?”
“Ne, mi ludas amuze
do nerifuze!”
“Nu, bone,
fluton ludu mi!”
Lupo ekblovas fluton,
dancas ŝafid’ laŭ ari’
ĝue en ebri’.

Je flutson’
ŝafist’ rapide
alkuras, vidas lupon,
kaptas ĝin senhezite,
triumfas ride.

La lupo
tre pentas en gal’:
“Mi ja tute trompiĝas.
Vokas homojn al batal’
flutson’— la signal’!”

Jadranka Miric (Serbujo)

Somero frua

—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Altas sun’.
Sur ĉiel’ malas
birdo kaj abel’ flugo .

Aer' peze sufokas.
Eĉ drakoj raras.

Tagmeze
sur kampar' ombre
kaŝitaj homoj trinkas,
bonapetite nepre
fruktojn manĝas tre.

Ho, pacas
posttagmezo, nur
infanoj gajaj kantas
muzikante sen konkur'
fajfas je C dur'!

Sunsubir'.
Ardiĝas ĉiel'.
respeguliĝas suno
dronanta en lag' tiel.
Fotu ĝin ĉiel'!

Jen, luno
vestiĝas blue.
Arĝentaj steloj brilas.
inter si kantas flue.
Noktiĝas plue.

**Sopir-al-sudo (ĉine: Yijiangnan): ĉina fiksforma poemo el kvin versoj de 35,77,5 silaboj laŭ rimaranĝo xa,xa,a (x=senrima).*

Ĥristina Kozlovska (Ukrainio)

Floro

(II)

Li estis sufiĉe alloga, kvankam jam delonge ne juna viro. Malrapidaj, iom pigraj movoj, facileta frapetado per fingroj sur la tablo, tutnova, gladita kostumo - ĉio atestis, ke li ne kutimis tumulti, sed kutimis, ke ĉiuj tumultas ĉirkaŭ li kaj komplezas lin. Kaj li mem ŝajne ŝatis komplezi sin. Li sidis enpensiĝinte kaj krucinte la krurojn. Nina plurfoje timeme rigardis la viron de sia sidloko. Poste ŝi ne povos rememori, por kio li venis al ilia vestoriparejo, eble por refaldi pantalonon, aŭ eble ne. Sed ĉi tio ne gravis, estis nur grava, ke li tamen estis tie, kaj simple atendi sur sia seĝo ne sufiĉis por li, do li decidis ekparoli. Kaj li ekparolis al Nina.

— Bona vetero estas hodiaŭ, ĝi, laŭ mi, estas la unua vere varma tago printempe.

Komence Nina ne intencis respondi, ĉar simple ne komprenis, ke tiuj vortoj estis adresitaj al ŝi. Sed post kelkaj sekundoj de profunda silento ŝi tamen levis siajn okulojn de kudrado kaj ĉirkaŭrigardis la ĉambron. Kial neniu respondas al li? - pensis la virino, serĉante per la okuloj siajn koleginojn. Ŝi tre esperis ekvidi tie almenaŭ iun alian krom ŝi mem kaj tiu sinjoro, kiu ial rigardis ŝin. Kaj kiam Nina rimarkis, ke ili estas en la kudrejo solaj, ŝin kaptis ia stranga ekscitiĝo. Ŝi sentis, kiel sango ĵetiĝis en ŝian vizaĝon kaj manoj ekŝvitis. Ŝi tiom profundiĝis en siajn pensojn, ke simple ne rimarkis, ke du kudristinoj, kiuj hodiaŭ laboris kun ŝi, ien eliris. Ŝi tre deziris nun, ke ili revenu baldaŭ. Sed tiujn du, bedaŭrinde, kvazaŭ la tero englutis. Kaj kvankam la viro sidis ne apud ŝi, sed ĉe la najbara tablo, tamen Nina sentis odoron de lia parfumo kaj maltrankviliĝis pro tio eĉ pli. Ŝi simple ne havis alian eliron.

Ŝi rigardis lin, ne havante eĉ plej etan ideon, kion ŝi povus respondi al li. Jes, la vetero estas bona, la tago estas vere varma, do kio? Nina neniam komprenis, kiel oni povas paroli pri la vetero. Ŝi ne apartenis al tiuj, kiuj parolas por ne silenti. Ne, ŝi ne estis iu homevitulino, ŝi simple ŝatis paroli, kiam tio vere necesis. Sincerdire, Nina ne sciis lerte komunikiĝi kun tiaj sinjoroj en belaj kostumoj, kun tiaj flegitaj, jam grizetaj barboj. Nina ĝis nun nenion respondis. Ŝi jam ekpensis, ke ĉio eble iel pasos. Sed la sinjoro ne intencis lasi ŝin en paco.

— Vi estas bonŝanca, ke vi sidas ĉe la fenestro, el ĝi, verŝajne, malfermiĝas belega vidaĵo sur la straton.

La viro ridetis al Nina, ŝi siavice kapjesis, sentante, kiel flamas ŝiaj vangoj.

— Ĉu vi scias, sinjorino ... — li rigardis demande el sub siaj vitretoj al Nina, kaj tiam ŝi jam ne konfuziĝis.

— Nina — ŝi diris per apenaŭ aŭdebla voĉo.

— Do, sinjorino Nina, ĉu vi scias, ke nome tiu strato, jen tiu, kiu estas ekster via fenestro kaj en kiu vi havas feliĉon labori, estas unu el la plej malnovaj stratoj de nia urbo? — li sidis flanke al la tablo, sin apoginte al la dorso de malnova seĝo. Lia maldekstra mano estis en la poŝo, kaj la dekstra ludis kun liniilo, kiu antaŭ tiu momento kuŝis sur la tablo.

— Mi ne sciis — ŝi kapneis, daŭrifante sian laboron.

Li ŝajnas esti iu profesoro, pensis Nina. Ŝi ne sciis certe, sed ĝuste tia devis esti en ŝia imago vera profesoro aŭ doktoro pri sciencoj, aŭ iu ajn el tiuj doktaj respektataj viroj.

— Iam ĉi tie troviĝis la unua poŝtejo, la unua teatro. Ho, se vi nur scius, kiom grava estis tiam teatro por urbanoj! Vespere homoj kunvenis ĉi tien el ĉiuj partoj de la urbo, — lia voĉo tre sonoris en tiu granda kaj duonmalplena ĉambro. Ĝi eĥiĝis de la nudaj muroj kaj plenigis per si la tutan spacon. La viro svingis la liniilon kiel dirigento bastonon, kaj nun al Nina ŝajnis, ke tiu sinjoro tute ne estas profesoro, sed plej verŝajne aktoro, konata teatra aktoro. Kaj ju pli atente li rigardis Nina-n, des pli ofte ŝajnis al ŝi, ke io perturbas ŝin. Ŝi senĉese ordigadis sian ruĝan lanugan hararon, kiu konstante elipingliĝis, tiradis malsupren la manikojn, kiuj ĉiam sur ĉiuj vestoj estis tro mallongaj por ŝiaj longaj maldikaj brakoj.

— Kaj al vi, sinjorino Nina, kiu arto plaĉas pleje? — liaj okuloj brilis, sed eble al Nina nur ŝajnis tiel, sed fakte brilis liaj okulvitroj?

La virino respondis la veron, ne detirante siajn okulojn de la kudromaŝino:

— Mi ne scias — Nina hontis pro ŝia respondo. Antaŭe ŝi neniam ĝenus pro tiaj bagateloj, sed ial nun ŝi ŝatus diri ion pli saĝan.

— A-ha-hah, - la viro ekridis — vi pravas, sinjorino Nina, ni forgesu pri arto. Diru al mi prefere ion alian? Nu ... ekzemple, kiun okupon vi ŝatas hejme, en via libertempo?

Al tiu demando Nina jam konis la respondon, sendube Floro estas ŝia ŝatokupo.

— Hejme mi prizorgas mian katinon.

— Ho, kiel ĉarme tio estas ..., viro denove ridetis, al Nina eĉ ŝajnis, ke ŝi aŭdis iun maliceton en lia voĉo. – Kaj kel ĝi nomiĝas?

— Floro.

— Vi scias, iam mi faris unu esploron pri tiu temo kaj klarigis, ke virinoj de via aĝo estas la plej emaj al korinklino al animaloj.

Tio embarasis iomete Nina, ŝi eĉ opiniis, ke vane ekparolis pri tiu temo.

— Mi simple amas mian Floron, kaj ŝi amas min.

La viro lasis la liniilon kaj nun atente rigardis Nina-n.

— Mia karulino, mi bedaŭras disrevigi vin, sed mi devas fari tion. La afero konsistas en tio, ke katoj kaj animaloj ĝenerale ne scipovas ami. Ili ne estas kulpaj pri tio, simple tia estas ilia naturo.

Nina ankaŭ lasis sian laboron kaj turnis sin al la viro. Kiel li povis tiel rapide trovi ŝian la plej tiklan punkton? Nina iĝis malgajhumora, ŝin absolute indignigis liaj lastaj vortoj. Nina komencis defendi sin, ĉar la nekonato atencis ion tre valoran por ŝi.

— Kiel vi povas koni la naturon ĝuste de mia Floro? Vi ne scias, pri kio vi diras!

— Ĉio estas tre simpla, ĉiuj katinoj estas la samaj.

— Ne, ne estas la samaj. Se vi vidus, kiel ĝi renkontas min de laboro, kiel karese alpremiĝas al mi, kiam al mi estas malbone, vi ne dirus tiel. Mia Floro amas min, kiel neniu alia.

— Sinjorino Nina, mi havas akademian titolon en psikologio, do kredu min, mi scias, pri kio mi parolas. Animaloj ne povas ami, ĉe ili forestas memkonscio. Memkonscio estas termino indikanta operacion, per kiu homo perceptas sin. Dank' al ĝi homo ne nur komprenas la eventojn, kiuj okazas kun li aŭ ŝi, kiel tion faras aliaj vivantaj estaĵoj, sed ankaŭ povas analizi ilin. Kiam homo amas, li aŭ ŝi konscias tion.

— Sed ĉu mia katinjo kondutus tiel, se ĝi ne amus min? Kiel do oni povas klarigi tion? - Nina ankoraŭ insistis, kvankam ŝia voĉo ne plu estis tiel certa.

— Animaloj posedas konojn de refleksa naturo, sed ili eĉ ne konscias tiun konon. Ili ne havas amon kiel tia, estas nur alligiteco, nur kutimo. Se sur via

loko estus alia homo, via: uh ... Floro, se mi ne eraras, kondukus same kun li aŭ ŝi. Ĝi same kurus al la pordo, kiun ŝi malfermus ĝin, ĉar ĝi scius, ke ĝia mastrino nun donos al ĝi manĝaĵon. Ĝi same frotiĝus kontraŭ kruro de tiu alia, ĉar alkutimiĝis, ke post tio ĝi estas karesata. Tio estas ĉio. Ne serĉu romantikon tie, kie ĝi ne povas esti.

La viro denove ekokupis sin pri la liniilo. Li frapetis per ĝi la tablon, kaj lia tuta aspekto, lia apenaŭ videbla rideto parolis pri tio, ke li estis evidente kontenta pri siaj vortoj. Nina havis neniun ŝancon en tiu lukto. Li havis malantaŭ si sciencon, ŝi havis nur siajn proprajn konvinkojn, kaj eĉ tiuj evidentiĝis ja ne tiel firmaj, se nun la virino silentis, simple pririgardis siajn manojn. Nina ne ofendiĝis, nur sentis sin sufiĉe deprimita por arogi al si ne respondi liajn lastajn vortojn. La viro rimarkis ŝanĝojn sur ŝia vizaĝo, kaj ankaŭ li rimarkis tian klaran profilon de ŝi, tian helan, preskaŭ travideblan kaj ankoraŭ junan haŭton kovritan per efelidoj. Ŝi sidis ĉe la fenestro, tute kadrita de lumo kaj en iu momento ŝajnis al li, ne, ne bela - sankta, pura kaj senpeka. Li tiel volis tuŝi ŝian manon! Kaj ĉar li neniam rifuzis al si la plezuron de amoraj aventuroj, do sen pensi longe, ĵetis sin al ŝiaj piedoj.

— Ho mia karulino, ĉu mi povas nomi vin simple Nina? — kaj ne atendante ĝis la respondo, pluigis: — Ne malĝoju tiel, amo ekzistas, kaj iufoje evidentiĝas, ke ĝi estas tute proksime, tute apude, oni nur bezonas scii, kien rigardi.

Li diris la tuton tion, kaŭriĝinte apud la genuoj de Nina kaj kunpremante firme ŝian tremantan manon. Nina tiom ektimis tiun subitan atakon, ke ne tuj komprenis, kio okazas, kaj kiam ŝi komencis elŝiri la manon, evidentiĝis, ke estis tro malfrue. Li tenis ĝin per siaj varmegaj polmoj kaj plurfoje tuŝis ĝin per siaj lipoj. Nur antaŭ nelonge Nina estis tiel malĝojita. Ŝin maltrankviligis la vortoj diritaj de la sinjoro. Ie en ŝia animo ŝi eĉ komencis koleri pri li, ĉar li kuraĝis atenci la plej karan - Floron, ŝian teneran, amantan katinjon. Ankoraŭ antaŭ kelkaj minutoj ŝi kapablus eĉ respondi akre al li por silentigi lin, sed nun ... nun Nina ne povis eĉ analizi siajn pensojn, la ĉambro turniĝis kaj se la virino nun starus, ŝi simple ne tenus sin sur la piedoj. Nun ŝi eksentis lian manon ankaŭ sur sia genuo.

Ilustraĵo de Tatjana Ĥomjakova

Al ŝi ŝajnis, ke ŝi deziras, ke li ĉesu, sed kial do ŝi ankoraŭ diris al li nenion, ne stopis la tuton tion? Nina sidis sur sia seĝo ĉe la kudromaŝino kaj eĉ timis movi sin, timis enspiri kaj elspiri, timis rigardi lin. La sinjoro diris al ŝi, kiel bela ŝi estas kaj kiel delikata estas ŝia haŭto. Sed Nina, kiu preskaŭ ne aŭdis, ne povis kredi, ke ĉio ĉi okazis al ŝi. La sinjoro evidente ŝatis tiun ludon, li murmuris ion, rigardis Nina-n la tutan tempon de sub siaj vitretoj, sentis, ke lia emeritaĝa karno estas tiel juna kiel lia animo kaj estis feliĉa. Nina tuta tremis, eble unuafoje dum tiom multaj jaroj ŝi sentis sin virino kaj ankaŭ estis feliĉa. Sed tiu eksplodo de emocioj, eksplodo de ambaŭ iliaj tiel malsamaj feliĉoj daŭris tute ne longe. En la koridoro aŭdiĝis paŝoj kaj poste ankaŭ voĉoj, kaj ili alproksimiĝis. Ili ambaŭ komprenis, kio okazis.

Nina etendiĝis en sia seĝo kaj moviĝis ankoraŭ pli proksimen al la tablo, penante egaligi sian spiradon, kaj la viro surpiediĝis, laŭte ekĝeminte - ŝajne lia dorso ekdoloris - kaj jam apud ŝia orelo anhelante flustris ion. Nina povis kompreni nur kelkajn lastajn vortojn: morgaŭ je la dudeka ĉe la monumento de Mickiewicz, sed tio sufiĉis al ŝi por kompreni, pri kio temas.

Ekde la reveno de la laborantinoj al la kudrejo Nina ne kuraĝis almenaŭ ankoraŭfoje rigardi lin. Ŝi aŭdis nur mallongan "dankon" kaj frapon de la pordo,

kiu fermiĝis post li. Nur tiam Nina apogis sin al la dorso de sia seĝo kaj tro longe rigardadis la fenestron. La virinoj eĉ interŝanĝis la rigardojn, montrante unu al la alia la rigidiĝintan figuron de Nina, por kiu stato de revemeco estis eksterordinare malofta, kaj sensone ekhihiis. Sed Nina plue rigardadis pasantojn, malnovajn grizajn domojn kaj pensis, ke tiu strato estas vere tre bona kaj verŝajne vere pratempa.

El malnova pola domo, de kiu simple blovis per humido kaj malvarmo, la sinjoro aperis sur la superplena, inundita per agrablaj printempaj radioj strato, deskuis sian ankaŭ sen tio perfektan kostumon kaj kun miro komencis rememori ĉion, kio ĵus okazis al li. Liaj manoj poiome ĉesis tremi kaj la antaŭnelonge ardiĝinta vizaĝo estis revenanta al sia normala stato. Kio ĝi estis? Kaj kial ĝuste tiu virino? Nun la sinjoro neniel povis rememori, kio ĝuste tiel logis lin en ŝia aspekto. Li rerigardis la grizan konstruaĵon malantaŭ sia dorso kaj skuinte la kapon rapidis al la kunveno, pri kiu li ial tute forgesis kaj al kiu li jam sufiĉe malfruiĝis.

***

Nina sidis surbenke kaj klakis per la dentoj pro malvarmo, desupre rigardis ŝin severe Mickiewicz mem, kvazaŭ malaprobante pro tro leĝera, kiel por tia venta vetero, vesto. Sed kion povis fari Nina? Ŝi simple ne povis surmeti ion alian, ol sian solan robon, kiu ne estis elŝrankigata dum kelkaj jaroj. Por almenaŭ iomete varmiĝi, ŝi frotis siajn akrajn apenaŭ kovritajn per sinteza robo genuojn kaj kunfrapis kalkanumetojn de ŝuoj speciale aĉetitaj por tiu okazo. Ŝi surmetis orajn orelringojn kaj oran ĉeneton kun kruceto, ŝminkis la lipojn, kio jam estis por ŝi tro multe da kosmetikaĵo sur la vizaĝo, kaj nun al ŝi ŝajnis, ke ĉiuj rigardis ŝin. Nina estus delonge translokiĝinta al la plej malproksima benko, kiu estas kaŝita ie malantaŭ siringaj arbustoj, se ne timus, ke li ne vidos ŝin tie. Ŝi estis veninta kvin minutoj pli frue, ŝi ŝatis ĉien alveni ĝustatempe, kaj pri tio, ke virino devus malfruiĝi al rendevuo, ŝi ne sciis, ĉar simple neniam iris al rendevuoj. Do ŝi havis ankoraŭ iom da tempo por profundiĝi en siajn pensojn. Nina denove rememoris ilian hieraŭan konversacion kaj pensis, ke li fakte pravas. Animaloj neniam egaliĝos al homoj. Nur homoj povas kunsenti, pardoni, amiki. Nur homo povas tiel pasie kaj sindone ami, ami dum la tuta vivo. Nina ne povis scii certe, ĉar neniam iun en sia vivo tiel amis, kaj neniu amis tiel ŝin, sed nun ŝi sentis, ke baldaŭ ĉio ĉi okazos al ŝi. Unuafoje ŝi deziris tion. Hieraŭ veninte hejmen de laboro ŝi iel tute alie rigardis sian Floron. Ne, Nina ne intencis seniĝi de sia katinjo, simple nur hieraŭ ŝi komprenis, ke ŝia tuta katronrona amo estas malvera. Eble same Floro estis iam alkuranta al sia antaŭa mastrino, kaj post Nina ĝi alkurus ankoraŭ al iu alia. Tiuvespere Nina spektis televidon sen Floro, ŝi ne surbrakigis la katinon, ne kuŝiĝis kun ĝi sur la sofo, ne aŭskultis ĝian ronronadon. Tiunokte Nina pensis pri la morgaŭa renkontiĝo ĉe Mickiewicz kaj longan tempon ne povis endormiĝi.

Kaj jen ŝi estas ĉi tie ĉe la monumento sur la plej proksima de la monumento benko, tremante pro la malvarma vento, kaj la viro ĝis nun ne estas tie. Nina ekrigardis la horloĝon, jam estis dudek post la oka, sed ŝi eĉ ne pensis koleri, ŝi sciis, ke en granda urbo al homoj povas okazi diversaj incidentoj, ŝi tuj pensis pri malbone funkcianta transporto, pri kavoj sur la vojoj, pri problemoj en la laborloko kaj ankoraŭ pri multo. Ŝi trovis dekojn da senkulpigoj pro lia malfruiĝo. Sed ju horloĝmontrilo proksimiĝis al la naŭa, des malplimultiĝis la listo de senkulpigoj, kaj kiam tiu montrilo estis jam sur la deka, la senkulpigoj tute finiĝis. Nina leviĝis de la benko kaj forlasis la placon de Mickiewicz. Neniam plu ŝi renkontis la sinjoron kun griza barbeto.

Nina eĉ ne rimarkis, ke ŝi trairis kelkkilometran distancon de la urbocentro hejmen, preskaŭ ne memoris, kiel alvenis tien. Nur memoris ŝi penetran venton kaj pezajn pensojn. La lastaj ankoraŭ kaptis ŝin. Sed tio ne estis pensoj pri malfeliĉa amo, rompita koro kaj la senindulo. Ne, en tiuj pensoj ŝi simple poiome revenis al realeco, malsupreniĝis de la alteco de siaj ĥimeraj revoj pri nobla homo. Nina iĝis la iama Nina. Sed nun en ĉi Nina aperis io nova, iu amara algusto de la antaŭnelonga seniluziiĝo. Ŝi plu ne povis resti indiferenta al la homoj, kia ŝi estis antaŭe. Ĉu ŝi

koleris kontraŭ ili? Iomete. Ĉu ŝi sentis sin trompita? Certe. Ĉu ŝi ankoraŭ pensis, ke nur homo kapablas ami? Parte. Ĉar ŝi ankoraŭ kredis, ke homoj ne povas esti malamikoj unu al la alia. Ĝuste en tiu momento Nina envenis sian malpuran kaj, kiel ofte okazis, nelumigatan enirejon. Ŝi malfermis la stratpordon kaj paŝis certe en la mallumon, plu tremante pro malvarmo. Ŝi reflekse etendis antaŭen sian manon, esperante post kelkaj paŝoj palpetrovi parapeton, anstataŭe ŝi trafis ion strangan. Nina eĉ ne havis tempon por ektimi, kiam tio io dolorige kuntordis al ŝi tiun etenditan brakon malantaŭ ŝia dorso kaj fermis la buŝon. Nina ekkriis sensone en ies polmon aŭ pro timo, aŭ pro doloro kaj sentis, kiel iu alia, ĝis nun kaŝita en mallumo, frapis ŝin sur la ventron. Nina denove kriis, denove sensone, ŝi volis kliniĝi, sed ne povis. Iu flustris en ŝian orelon, ke ŝi ne moviĝu, kaj la virino senmoviĝis, moviĝis nur ŝiaj larmoj. Ili fluis de la okuloj sur tiun aliulan manon. Tiu dua lumigis la vizaĝon de Nina, kaj senprokraste ŝiris la orajn orelringojn el la oreloj kaj la ĉeneton de la kolo. Nun ŝi eksentis ankaŭ sangoguton sur sia kolo, kiu fluis el la ŝirita orelo. Li ektiris la sakon de ŝiaj manoj, Nina eĉ ne pensis kontraŭiĝi, senprokraste ellasis ĝin. Poste tiu, kiu estis malantaŭe, fermis sian brakumon kaj ili ambaŭ malaperis, lasante Nina kuŝi sur la malvarma cemento inter la stratpordo kaj la unua ŝtupo.

Nina plorsingultis laŭte, nun ŝi jam aŭdis sian ploron kaj estis certa, ke ĝin aŭdis ankaŭ ŝiaj najbaroj. Ĝi longe supreniris, tenante sian manon sur la parapeto, ĉar ŝiaj kruroj simple fleksiĝis, daŭre trenis sin sur sian kvinan etaĝon, premante sian dekstran manon al la ventro, sed neniu pordo de iu loĝejo malfermiĝis. Ŝi tiris la ŝlosilon el la jakpoŝo (estis bone, ke ŝi havis kutimon meti ĝin tien) kaj malŝlosis la pordon.

En la koridoro Nina-n jam atendis Floro. Ĝi rigardis la virinon per siaj grandaj okuloj, kvazaŭ ĉion komprenante. Nina ne povis sin deteni, ŝi falis genue antaŭ la katino, brakumis ĝin kaj ploris, kisis ĝian moletan harojn kaj denove ploris. Ili ankoraŭ longe kuŝis tiel duope en la koridoro, ĝis kiam Nina trankviliĝis kaj treniĝis en la banĉambron. Floro atendis ŝin ĉe la pordo, kaj kiam Nina sursofiĝis, sidiĝis apude surplanke.

Nina ne povis pri io pensi, ŝi sentis nur, kiel doloras ŝia ventro, kiel doloras la lezita orelo kaj la genuo estas furioze tordata profetante la veterŝanĝon. Larmoj kvankam se malofte, sed ankoraŭ verŝetis el ŝiaj okuloj. Al Nina estis tiel amare, kiel neniam estis. Ŝi rompis sian bazan regulon, kaj vivo donacis pro tio al ŝi teruran aventuron. Ŝi ne volis kompati sin, sed kompatis. Ŝi ĝojus ekdormi pli rapide kaj forgesi pri ĉio, sed pro la neeltenebla doloro pri la dormo al ŝi restis nur revi. Subite Nina sentis, ke Floro saltis al ŝi sur la liton. La katino tiom mallaŭte tenere murmuris... Nina ĉiam amis tiun sonon pli ol ajnan muzikon. Kutime Floro kuŝiĝis, volviĝinte bule, proksime de la kuseno, Nina pensis, ke tiel estos ankaŭ nun. Sed ŝi eraris. Floro kuŝiĝis ĝuste sur la malsanan genuon. Nina sentis varman lanugan korpeton, sentis ĝin spiri, kaj ĉio tio tiel trankviligis ŝin, tiel lulis. Jam ie en duondormo Nina komprenis, ke jam doloras nek ŝia genuo, nek ventro, nek orelo, ke ĝenerale nenio plu doloras kaj maltrankviligas. Ŝi sentis jam nek bedaŭron, nek ofendon, nek seniluziiĝon, sed nur tion, kiel forte ŝi amas Floron kaj kiel forte Floro amas ŝin.

(FINO)

Elukrainigis

Petro Palivoda

(Ukrainio)

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_
Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo
de No. 19, St. Wujiang, Jiangbei-Distrikto,
Chongqing, 400023, Ĉinio
Tel: (023) 67095890 (hejme)
Retadreso: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm aŭ
http://gazetejo.org/eo/penseo
_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_